ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

78-Ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ, ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ, АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

І ТОМ

15 – 22 травня 2026 року
Полтава

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

78-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету

ТОМ І

15 травня – 22 травня 2026 р.

Полтава 2026

УДК 378:75.012]:[004.95+74]-042/3

О.В. Острогляд, ст. викладачка
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ВПЛИВ ВАРІАТИВНОСТІ ГРАФІЧНИХ ІНСТРУМЕНТАРІЇВ НА РОЗВИТОК КОМПОЗИЦІЙНОЇ ГНУЧКОСТІ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Сучасна мистецька освіта потребує постійного пошуку інструментів, що сприяють швидкій адаптації майбутнього фахівця до мінливих візуальних контекстів. Розвиток композиційної гнучкості студентів безпосередньо корелює з варіативністю графічного інструментарію, який використовується в освітньому процесі. Традиційні підходи, обмежені графітним олівцем на стандартному папері, часто формують у студента страх помилки та скутість ліній. Натомість свідоме впровадження альтернативних матеріалів – від інтенсивної гуаші та кольорових олівців до інверсійних методів малювання білим графічним матеріалом на контрастних темних або кольорових поверхнях – радикально змінює логіку сприйняття форми. Таке розширення арсеналу засобів змушує студента переглядати звичні алгоритми побудови зображення, фокусуючись не на контурі, а на масі, світловій плямі та фактурі.

Важливим аспектом методики є відмова від ідеї ідеального носія на користь експериментальних скетчбуків. Використання самостійно зібраних блоків, що містять аркуші різної щільності, кольору та походження, стимулює композиційну винахідливість. Коли папір перестає бути нейтральним тлом і стає активним учасником композиції, студент вчиться враховувати його колір та текстуру як початкову тональну основу. Це розвиває здатність до швидкого композиційного маневру, де випадкова пляма або фактурний дефект аркуша стають точкою входу в новий візуальний образ. Таким чином, варіативність матеріалів виступає не просто технічною умовою, а когнітивним стимулом, що руйнує стилістичні шаблони та сприяє формуванню рухливого, гнучкого творчого мислення.

Процес інтеграції змішаних технік у щоденну практику скетчінгу дозволяє студенту вийти за межі документальної фіксації натури. Комбінування лінійних начерків із колажними елементами чи акварельними дифузними заливками вчить бачити цілісність аркуша навіть за фрагментарного подання об’єктів. Це закладає фундамент для професійного проєктування, де композиційна гнучкість виявляється у здатності вільно оперувати масштабами, планами та акцентами. Зрештою, методичне використання варіативного інструментарію дозволяє

перетворити навчання з репродуктивного відтворення форми на динамічний процес дослідження графічної мови, що є критично важливим для формування індивідуального авторського стилю майбутнього дизайнера чи художника.

УДК 75.047:[378:7.012]:7.017.4

В.К. Ткачук, ст. гр. 201-ФДН
О.В. Острогляд, науковий керівник
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ПЛЕНЕРНИЙ ЖИВОПИС ЯК ЧИННИК ПОДОЛАННЯ ТВОРЧИХ БАР'ЄРІВ ТА ФОРМУВАННЯ КОЛОРИСТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ДИЗАЙНЕРА

Пленерна практика є унікальним етапом у професійному становленні майбутнього дизайнера, оскільки вона виводить студента за межі контрольованого аудиторного простору та змушує взаємодіяти з мінливою реальністю. Саме в умовах відкритого повітря відбувається найбільш ефективне подолання творчих бар'єрів, пов'язаних зі страхом помилки та академічною скутістю. Поза стінами майстерні студент опиняється в ситуації, де освітлення, погода та ритм оточення постійно змінюються, що вимагає миттєвої реакції та відмови від тривалого раціонального аналізу. Це стимулює розвиток інтуїтивного підходу до творчості, дозволяючи руці рухатися вільніше, а оку – фіксувати головне, відсікаючи зайву деталізацію. У такому стані високої концентрації руйнується психологічний затиск «білого аркуша», адже сама природа диктує динамічний темп роботи, не залишаючи часу на сумніви щодо правильності кожної окремої лінії чи мазка.

Формування колористичного мислення на пленері відбувається через безпосереднє спостереження за складними природними гармоніями, які неможливо відтворити за шаблоном. У приміщенні студент часто оперує локальними кольорами, проте під впливом природного світла він починає бачити нескінченну кількість рефлексів, колірних нюансів та повітряну перспективу. Це вчить дизайнера сприймати колір не як сталу характеристику об'єкта, а як результат взаємодії світла, середовища та простору. Робота з натури змушує відмовитися від «готових» відтінків з кювет чи тюбиків на користь пошуку складних сумішей, що максимально точно передають атмосферний стан. Такий досвід закладає фундамент